

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **R. P.**, zast. Mgr. Dagmar Rezkovou Dřímalovou, advokátkou, se sídlem Muchova 9/223, Praha 6, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, zast. Mgr. Tomášem Zlesákem, advokátem, se sídlem Revoluční 1, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2010, č. j. 2 Ad 30/2010 - 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Ustanovené zástupkyni žalobkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové **se přiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v částce 800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 25. 2. 2010, č. j. MHMP – 1079560/09, SSP - 421/09, bylo zrušeno a vráceno k novému projednání a rozhodnutí odvoláním žalobkyně napadené rozhodnutí Úřadu práce hl. m. Prahy, pracoviště státní sociální podpory v Praze 12 (dále též „úřad práce“) ze dne 26. 11. 2009, č. j. 3500/9/ALA-1/1, kterým byla podle § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o státní sociální podpoře“) zamítnuta žádost žalobkyně o dávku státní

sociální podpory - příspěvek na bydlení ode dne 1. 9. 1999 s odůvodněním, že žalobkyně neosvědčila rozhodné skutečnosti (výši nákladů na bydlení a platnou nájemní smlouvu). V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaný poukázal na § 24 zákona o státní sociální podpoře a konstatoval, že po přezkumu napadeného rozhodnutí úřadu práce zjistil, že v jeho originále je datum „ode dne 1. 9. 2009“ ručně opraveno na 1. 9. 1999. Tím se podle názoru žalovaného toto rozhodnutí stává nepřezkoumatelným. Žalovaný dále upozornil, že podle § 70 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, provede opravu zřejmých nesprávností v písemném vyhotovení rozhodnutí na požádání účastníka nebo z moci úřední usnesením správní orgán, který rozhodnutí vydal. Týká-li se oprava výroku rozhodnutí, vydá o tom správní orgán opravné rozhodnutí.

Proti uvedenému rozhodnutí žalovaného podala žalobkyně žalobu, kterou posléze doplnila prostřednictvím ustanovené zástupkyně Mgr. Dagmar Rezkové Dřímalové (tato advokátka byla žalobkyni ustanovena usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2010, č. j. 2 Ad 30/2010 – 27). Žalobkyně v žalobě namítala, že osvědčila veškeré rozhodné skutečnosti pro přiznání příspěvku na bydlení. Dále vyjádřila přesvědčení, že ačkoliv žalovaný rozhodnutí úřadu práce zrušil, měl nad rámec důvodu zrušení rozhodnutí úřadu práce poukázat na to, zda úvahy, jimiž se úřad práce řídil při svém rozhodování, jsou správné či nikoliv a případně z jakých důvodů. Tyto úvahy však rozhodnutí žalovaného neobsahuje. S ohledem na výše uvedené žalobkyně navrhla, aby Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného zrušil, vrátil mu věc k dalšímu řízení a uložil mu, aby ve lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku nahradil žalobkyni náklady řízení.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 2. 12. 2010, č. j. 2 Ad 30/2010 – 48, vyslovil, že žaloba se odmítá, žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení a ustanovené zástupkyni žalobkyně se přiznává odměna za zastupování ve výši 800 Kč. V odůvodnění usnesení se městský soud zabýval tím, zda úřad práce byl povinen ve smyslu § 70 správního řádu vydat opravné rozhodnutí. Konstatoval, že oprava data se týká záhlaví správního rozhodnutí, nikoli jeho výroku a tudíž ve smyslu cit. ustanovení správního řádu nebyl správní orgán prvního stupně povinen vydat opravné rozhodnutí, ale mohl provést opravu jiným způsobem. Pokud opravil na originálu záhlaví rozhodnutí údaj týkající se data, od kterého byla správním orgánem 1. stupně zamítnuta žádost žalobkyně o příspěvek na bydlení, kdy přepsal datum na originálu rozhodnutí z 1. 9. 2009 na 1. 9. 1999, postupoval řádně podle § 70 správního řádu, neboť oprava se týkala záhlaví rozhodnutí, nikoli jeho výroku, a proto nebyl povinen opravné rozhodnutí vydat. Námitku stěžovatelky, v níž vytýkala žalovanému, že v odůvodnění svého rozhodnutí měl nad rámec zrušujícího důvodu uvést, zda úvahy, kterými se správní orgán prvního stupně řídil při posuzování jejího nároku na příspěvek na bydlení, označil městský soud za směřující jen proti důvodům rozhodnutí. Městský soud uzavřel, že žaloba směřující proti důvodům rozhodnutí, je podle § 68 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) nepřípustná a proto ji odmítl podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonem stanovené lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. d), e) s. ř. s. Zdůraznila, že její žaloba není nepřípustná podle § 68 odst. 1 písm. d) s. ř. s., neboť nesměřuje toliko proti důvodům rozhodnutí, ale proti rozhodnutí žalovaného jako celku. Dále namítala, že soud měl o meritu věci rozhodnout až po nařízení a konání jednání,

neboť s rozhodnutím bez jednání nevyslovila souhlas. Stěžovatelka navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 2. 12. 2010, č. j. 2 Ad 30/2010 – 48, zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., podle nichž byl vázán rozsahem a důvody, jež byly stěžovatelkou v kasační stížnosti uplatněny. Přitom neshledal vady uvedené v ustanovení § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo o zastavení řízení.

Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 – 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, „*je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu.*“ V dalším rozsudku ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, který je taktéž dostupný na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud dovodil, že „*odmítl-li krajský soud žalobu jako neprojednatelnou [...] a nezabýval se jí věcně, přezkoumává Nejvyšší správní soud v kasačním řízení jen to, zda krajský soud správně posoudil nesplnění procesních podmínek; věcný obsah žaloby přezkoumávat nemůže.*“ Nejvyšší správní soud tedy mohl v tomto řízení posoudit pouze splnění zákonných podmínek pro odmítnutí žaloby Městským soudem v Praze.

K námitce, že napadené usnesení Městského soudu v Praze bylo vydáno bez jednání, ačkoliv stěžovatelka s rozhodnutím bez jednání nesouhlasila, Nejvyšší správní soud odkazuje na obecnou zásadu prostupující napříč všemi procesními odvětvími, podle níž jednání soudu je určeno k projednání a rozhodnutí věci samé. Tato zásada má konkrétní odraz i v § 49 odst. 1, § 51 odst. 1 ve vazbě na § 53 odst. 1 s. ř. s. Jestliže tedy v projednávané věci bylo napadeno usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta žaloba z procesních důvodů (tzn. soud nerozhodoval ve věci samé), nelze v nenařízení jednání soudem spatřovat tvrzenou nezákonnost. Smyslem jednání před soudem je totiž především dokazování a v jeho rámci má být věc úplně, spravedlivě a bez průtahů projednána a také rozhodnuta. Tento smysl soudního jednání však zjevně není dán tam, kde podaný návrh procesně neobstojí a soud jej odmítne pro chybějící podmínky řízení, aniž by musel o těchto rozhodných skutečnostech vést dokazování. Tato námitka tedy není důvodná.

V projednávané věci žalovaný rozhodnutím č. j. MHMP - 1079560/09, ze dne 25. 2. 2010, podle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušil rozhodnutí úřadu práce a věc mu vrátil k novému projednání. Žalovaný v jeho odůvodnění uvedl, že oprava údaje ve výroku rozhodnutí úřadu práce byla provedena, aniž by o této opravě úřad práce vydal opravné rozhodnutí, jak vyžaduje § 70 správního řádu, a považoval tak rozhodnutí úřadu práce za nepřezkoumatelné.

V posuzované věci jde tedy o rozhodnutí odvolacího správního orgánu, vůči němuž obecně nejsou přípustné řádné opravné prostředky, nicméně věc nadále zůstává na úrovni veřejné správy, neboť tímto rozhodnutím žalovaného bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí. O věci tak bude znovu rozhodovat správní orgán prvního stupně. Proti novému rozhodnutí úřadu práce posléze připadá v úvahu uplatnění řádných opravných prostředků. Rozhodnutí odvolacího správního orgánu proto nenaplňuje materiální znaky rozhodnutí uvedené § 65 odst. 1 s. ř. s., čímž postrádá hmotněprávní důsledky na sféru veřejných subjektivních práv a povinností, kterým podle § 2 s. ř. s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu (shodně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2005, č. j. 5 As 35/2004 - 56, dostupný na www.nssoud.cz). Podle ustálené judikatury (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2006, č. j. 1 Afs 147/2005 - 107, publikovaný pod č. 923/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu) *„pojem „rozhodnutí“ ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. je třeba chápat v materiálním smyslu jako jakýkoliv individuální právní akt vydaný orgánem veřejné moci z pozice jeho vrchnostenského postavení.“* Není tedy podstatné, jak je příslušné rozhodnutí označeno (rozhodnutí, usnesení, jmenování, výměr, příkaz atd.), nýbrž podstatná je skutečnost, že orgán veřejné moci tímto svým aktem autoritativně a pravomocně zasáhl do právní sféry fyzické nebo právnické osoby, tj. tímto rozhodnutí došlo ke vzniku, změně nebo zániku jejich oprávnění a povinností. K takovému zásahu do právní sféry stěžovatelky napadeným rozhodnutím žalovaného nedošlo. Přestože je tedy úkon žalovaného označen jako „rozhodnutí“, nesplňuje jeho znaky po stránce materiální, neboť nezasahovalo do veřejných subjektivních práv a povinností, protože jím nebylo o věci rozhodnuto meritorně a konečným způsobem. Nebyly tak splněny podmínky uvedené v § 5 s. ř. s., v nichž je vyjádřena zásada subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. V takovém případě je třeba postupovat podle § 70 písm. a) s. ř. s., podle něhož jsou ze soudního přezkumu vyloučeny úkony správního orgánu, které nejsou rozhodnutími.

Nelze tedy souhlasit se závěrem Městského soudu v Praze, že žaloba byla nepřípustná proto, že směřovala jen proti důvodům rozhodnutí [§ 68 písm. d) s. ř. s.], ale proto, že se jí stěžovatelka domáhala přezkoumání úkonů, jež jsou ze soudního přezkumu vyloučeny, neboť se nejednalo o rozhodnutí v materiálním smyslu [§ 68 písm. e), § 70 písm. a) s. ř. s.]. Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že i existence kompetenční výluky zakotvené v § 70 písm. a) s. ř. s. je důvodem pro odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. d) téhož zákona. Městský soud v Praze tedy nepochybil, pokud žalobu odmítl.

Nejvyšší správní soud uzavírá, že rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušeno pro nepřezkoumatelnost a věc byla vrácena tomuto orgánu k novému projednání a rozhodnutí, je vyloučen z přezkumu soudů ve

správním soudnictví, neboť takovým rozhodnutím nebylo o věci rozhodnuto konečným způsobem. Návrh, kterým se stěžovatelka domáhá přezkumu tohoto rozhodnutí, je nepřípustný, a soud prvního stupně jej proto podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. právem odmítl.

S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl. Současně v souladu s § 120 a § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť stěžovatelka v něm neměla úspěch a správnímu orgánu takové právo ve věcech pomoci v hmotné nouzi nepřísluší.

Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2010, č. j. 2 Ad 30/2010 – 27, byla stěžovatelce ustanovena zástupkyní pro řízení o kasační stížnosti advokátka Mgr. Dagmar Rezková Dřímalová. V takovém případě její hotové výdaje a odměnu za zastupování platí stát (§ 120 a § 35 odst. 8 věta první s. ř. s.). Nejvyšší správní soud proto přiznal ustanovené zástupkyni v souladu s jejími požadavky odměnu za zastupování a náhradu hotových výdajů v celkové výši 800 Kč, která se skládá z částky 500 Kč za jeden úkon právní služby (podání kasační stížnosti podle § 7, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů) a z částky 300 Kč za s tím související režijní paušál (§ 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb.). Tato částka bude ustanovené zástupkyni vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. června 2011

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu